

Leidžia Spaudos b-vė
„Šviesa“

Redakcijos ir Administracijos
adresas:

„LIETUVIS BRAZIL.“

Rua Bandeirantes, 92
(Bom Retiro)

Caixa postal, 1764.

S. Paulo.

LIETUVIS

BRAZILIJOS

JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis

Prenumeratos kainas:

Brazilijoje metams — 10\$000

pusei — 6\$000 atskiriems

mėnesiams po 1\$000

Užsienin: metams — 20\$000

pusei metų 12\$000.

Redaguoja

L. Gaigalas.

4-ti METAI.

SÃO PAULO, 1932 m. Lapkričio - Novembro mėn. 5 d.

NR. 44 (200)

Šventes praleidus

Štai tik ką praėjo trys įspudingiausios metinės šventės sekdamas viena po kitos, kaip va: praeitą sekmadienį — Kristaus Karaliaus šventė, antradienį — Visų Šventų ir tročiadienį Vėlinių arba Uždušinių diena. Šios visos trys šventės glaudžiai susiejamos viena su kita, sudaro lyg kokią nuostabią trėjybę, kurios centru — širdimi yra ne senai dabartinio popiežiaus Pijaus XI įvestoji — Kristaus Karaliaus šventė.

Einant šv. Tėvo aplinkraščiu iš 11 gruodžio 1925 m., ji turi būti šventelama sekmadienį prieš Visų Šventų dieną. Todėl ir šiomet ji išpuolė spalio mėn. 30 d.

Tiesa ši šventė dar neseniai pasakelbta bet ir trumpu laiku suskubo jau smarkiai sukirsti krikščioniškąjį pasaulį, kurdama žmonių istorijoje naująją gadyne, skleisdama ir stiprindama Kristaus Karaliaus viešpatavimą tiek pavienių žmonių širdyse, tiek atskiruose visuomenės sluoksniuose bei visose tautose. Ji tikrai atatinka mūsų Vyriausiojo Ganytojo karštam troškimui, kad visame pasaulyje išsipiltų prašymas kasdien kalbamas milijonų tikinčiųjų Viešpaties maldoje: „Teatine Tavo Karalystė“.

Dėja, nemaža atsiranda tos Kristaus Karalystės priešų ir mūsų gadyne, o net ir mūsų šievių kolonijoje. Jie atmesdami Kristų, garbina atkakliai velnią, sudarydami „velnio Karalystę“ prie kurios priklauso visokio plauko „cicilikai“ komunistai bei masonai. Šie pastarieji jau yra davę, velniui net garbingą pravardę „Didysis Šetonas“ kurio garbei italų bedievių dainius Josuė Carducci, yra sustatęs tam tikrą himną: Salute; Satana! E Ribellone! Sveikas Šetonas, Sukile!! Tą himną yra dainavę kart kartėmis per didesnes, iškilmes kaip va — Romoje 1893 m. Garibaldi paminklo atidarymo proga, per viešas manifestas Ženevoje, kur bedievių vadai, bei to, nešė juodą vėliavą su ugninės spalvos šėtono atvaizdu.

Nesiekiant praeities, jau ir šių metų gegužės mėn. 1 d. Meksikoje Vera Crux miesto gubernatoriui buvo surengęs pragiaria šventė kurios metu garbino velnį, jo paties dukteriai giedant minėtą himną šėtonui. O kiek tokių velnio klapėlių yra mūsų kolonijoje — jų ir nesuskaitysi. Vieni jų šilpinėja gatvėmis, teršdami visa, kas yra šventai ir brangu krikščioniui, kiti savo šlykščiausias blevizgas, nukreiptas prieš Dievą, žmogaus sielą ir p... talpina savo rašpalakiuose, girdamiesi, jog jie griauina burtus ir stabmeldybę, liuosuoja žmones iš bažnyčios vergijos, o tu tarp jų patys lyg pamišėliai garbina kipšą.

Tokios rūšies žmones yra tekę matyti šių metų gegužės mėn. 15 d. per Sekmines, kur mūsų tautiečiai Usina Junqueira fazendoje tikrai atliko šėtono pareigas, trūkdydami prieiti žmonėms prie šv. Sakramentų.

Tokių netekusių lygsvaros žmonių, kuriems sąžinės balsas nuslopintas, kuriems nei tikėjimo doras, nei žmoniškumo jausmas nėra šventas, kartais pasi-

LIETUVOJE

Plytų gamyba Lietuvoje. Ne skaitant didesnių plytų fabriku, Lietuvos kaimų plytinėse šiais metais pagaminta virš 2 milijonų plytų. Ateinau-čiai metais plytų gamyba manoma išplėsti dvigubai.

Lietuvos sviestas į Palestiną. «Pienocentras» šiomet labai susidomėjęs. Lietuvos sviesto eksportu į Palestiną. Šiuo laiku tiriamas pervežimo kelias Pasiškėjus šiam reikalui, manoma, kad nemažas kiekis Lietuvos sviesto busią galima tenai eksportuoti.

Minėjo lietuvių kalbos uždraudimo 60 m. sukaktuves. 16 dien. spalio mėn. V. D. universiteto salėje «Romuvos» korporacijos buvo surengta lietuvių kalbos uždraudimo Prūsijoje 60 metų sukaktuves. Per paminėjimą kalbėjo žymesnieji Prūsų ir laisv. Lietuvos veikėjai.

Baisi žmogžudystė. Sekmadienį spalio mėn. 8 dien. 9 v. ryto gelžkelio būdelyje prie Čiutelių įvyko šurpulinga žmogžudystė. Rasta užmušta plaktu vyresniojo gelžkelio remonto darbininko Jurgio Ermanaitio žmona Ele na 23 m. amžiaus. Ermanaitienę užmušė toji būdelyje gyvenęs praeito sargas Martynas Tacinas 53 m. amžiaus kuris ant būdelys aukšto rastos pasikuro. Šios šurpulingos tragedijos priežastimi esą nuolatiniai bėrimai, kurie kasdien pasikartodavę tarp Tacino ir Ermanaitienės.

Motina beširdė, bet tėvas pasi-gailėjo. Vienas vyrukas nuo Trakų atbėgo palei Marijampolę ir pristopė pas ukininką dirbti žemės ūkio darbus. Pas-kui vyruką atsivijo jo panelė ir primė-tė kūdikį. Vyrukas kūdikį augino, bet dabar jis stoja Lietuvos kariuomenėn ir prašo, kad tą kūdikį patalpintų prieglaudon.

Naujas namų nugriovimo bū-das. Vienas pilietis A. Panemunėje, Vytauto g. vėję nusipirkio žemės sklypa, kuriame buvo namukas. Pilietis nenorėdamas turėti namuko griovimo išaidų, atidavė aplinkiniams gyventojams namuką nusinešti. Ir per valandą laiko namuko nė žymės neliko.

**Kas bus, kas nebus,
bet Lietuvis neprazul!**

tajko. Tačiau jie patys nežino ką darą. Vienok jų skaičius mažėja, ką aiškiai parodo gausingai tikinčiųjų atsilankymas šių įspudingų šventių pamaldose. Ir jei mes dar daugiau rūpinamiesi atsinau-jinti Kristaus dvasia, tikrai atstatysime savo protose ir valioje Kristaus viešpatavimą.

Tegyvuoją Kristus Karalius mūsų širdyse!

G y s

SEKMADIENI, LAPKRIČIO 6 D.

Rua Bandeirantes 92 (Lietuvių Name)

Linksmas šokių

VAKARAS!

Proga jaunimui linksmai praleisti laiką: Šokiai, žaislai, gėlės, konfeti, krasa ir t. t.

PRADŽIA 8 VAL. VAK.

Įėjimas panelėms nemokamas.

PASAULYJ

Kronika.

Pigūs produktai. Vietos laikraščių pranešimu. «Krasnaja Gazeta» paduodanti tokias žinias apie daržovių ir vaisių kainas Rusijoje. Sulig tų padavių kaina pamidorų 2 rubliai, bulvių 80 kapeikų, grūšių 4 rubliai už vieną kilogramą.

Irlandija įves savo pinigus. Irlandai mano įvesti savo pinigus nepriklausomai nuo anglų valiutos. Piginiginis vienetas turėtų but doleris, kuris bus lygus dviem šilingam.

Komunistinė propaganda. «Svenska Dagbladet» praneša iš Stokholmo, kad Sovietai nutarė perkelti centrą savo propagandos Europoje iš Berlio į Stokholmą. Tas aiškinama tuo, kad jiem labai paranki ta neliečiamybė, kuria naudojasi sovietų diplomatai Švedijoje. Dar neseniai sovietų valdžia prašiusi Švedų vyriausybės daug savo prekybiniams atstovams. Laikraščiai gyvai komentuoja žinią, kad sovietai pasisuntę į Švediją savo fiskalus nuo naftos sindikato.

Tiltas į 22 minutes. «Fanfula» praneša, kad Italijoje per upę Agogna pastatytas geležinis tiltas 270 tonų kuris sujungia gelžkelio liniją. Torino-Milano. Nieko tame įpatingo nebūtų, bet svarbiausia yra tas, kad pasak to laikraščio tiltas tapo pastatytas į... 22 minutes.

Prieš tikyba. Meksikos valdžia griežtai nusistačiusi praversti prieštikybinius įstatymus. Neseniai buvo areštavę vieną damą už tai kad ji savo namuose atlaikė pamaldas.

Ekvadore rado užkastus Inkų turtus. Gvajankui, Ekvadoras. — U. P. praneša, kad bekasinejant Inkų tautos kapinytus, rasti ne apsakomai dailės turtai ir 140 gabalai aukso, kiekvienas geros kumšties didumo. Be to rasta daug auksinių šarvų ir kaklininkų. Radinių vertė tokia milžiniška, kad negreit bus galima apkaunuoti.

Be to Peru kalnuose, Anduose rasta Quittanaca pakalnė, kur baltasis

Lietuvos atstovas P. Amerikai atvyko į Braziliją. Telegrafo pranešimu, Lietuvos atstovas P. Amerikai ats. generolas T. Daukantas, iš Buenos Ayres laivu «Alcantara» 5 dien. lapkričio mėn. pravažiavo pro Santos, P. T. Daukantas vyksta į Rio de Janeiro pasirašyti Lietuvos su Brazilijos valdžia sudarytąsias prekybos ir kriminalių nusikaltelių grąžinimo sutartis.

Pavojus bišiams. Delegacija de Jogos e Costumes vadovaujama daktaro Walter Autran griežtai nusistačiusi persekioti visus lošimo namus. Lošimo klubai, bišernės ir kitos lošimo įmonės bus stropiai saugojamos. Lošimo įmonių savininkai sulaukyti nusikaltimo vietoje bus traukiami atsakomybėn.

Persekios ginklų nešiotojus. Pradėta prieš nekurį laiką kova prieš ginklų nešiojimą buvo vėl nusilpusi. Dabar delegacija de Vigilancia e Capturas nuo 25 dienos spalio mėnesio pradėjo visu griežtumu kovą prieš tą blaurytą protį.

Žmogus dar nebuvo kojos įkėlęs. Pakalnė rasta turtingi Inkų civilizacijos palaikai, keliai, bokštai, tuneliai, vandentiekiai.

Komunistai valo savo partiją. Partijos nutarimu tapo išvaryti iš jos tarpo Kamenavas, Žinovjeva, Slepenskovas ir kiti komunistiniai vadai.

Kaslink jų išvaymo „Pravda“ sako: Jau senai partijoje buvo varomas anti-leninistinis veikimas, kurio programa buvo įvedimas kapitalistinės tvarkos, panaikinimas sovchozų, kolhozų ir t. t.

Prieš penkiolika metų Leninas reikalavo išvyti iš partijos Kamenavą ir Žinovjevą, bet partija jais pasitikėjo, o jie patys tapoigi vėliau veikė prieš ją. Partijai nėra ko gailėtis, — ji gali tik sveikinti tą savo žygį, kad nors vieną kartą išsiliosavo nuo tokių dvilipių asmenų, kaip pastarieji.

Muzikos Mokytojas

JUOZAS STANKŪNAS

duoda muzikos pamokas iš teoretinių ir specialių dalykų būtent: muz. teorija, solfedžio, harmonija, fortepijonas, vargonai, smuikas, violončėlė, man dolina ir k...

Rua Hannemann Nr. 25. (netoli Sv. Antano baznyčios)

Šiokiomis dienomis nuo 8 — 17 v. ir šventadieniais nuo 8 — 14.

Išvažiavo į Lietuvą.

Banko namai J. Frizzo Co praneša kad per jų kontorą, rua Mauá 207 išvažiavo į Lietuvą šie asmenys:

Stunžėnas — Norkūnas Justinas, Rimkienė Veronika, Arūna Antanas, Sasnauskas Aleksas, Petronėlė Vilkevičienė su vaikais Stasiu, Česiu ir Teofilium.

9 dieną lapkričio mėn. atvažiuoja iš Kauno.

Trifonas Kravčenko su žmona Apolonija ir vaikais Liūda ir Henriku.

Krizio pasekmės Brazilijoje. Del įvykusio pasaulinio krizio Brazilija taipogi daug nukentėjo. Tas labai gerai matoma, jei palyginsime paskutinių metų prekybinę apyvartą

Metai	kiekis tonomis	vertė svarais
1928	2.953.487	43.080.000
1929	3.034.801	44.913.000
1930	2.871.761	30.991.000
1931	1.375.754	16.385.000
1932	1.742.800	10.949.000

Metai	kiekis tonomis	vertė svarais
1928	1.017.800	48.532.000
1929	1.012.597	45.992.000
1930	1.234.943	38.046.000
1931	1.157.532	26.987.000
1932	872.209	19.659.000

Jei dabar paimsime įvežimo, ir išvežimo dvi pirmas skaitlines ir sudėsim, tai gausime 3.971.287 tonas vertėje 91.312.000 svarų sterlingų. Sudėjo dvi paskutines skaitlines gauname 2.715.009 tonas su 30.608.000 svarų. Taigi laikę penkerių metų kiekis sumažėjo ant 45%, o suma maždaug į du trečdaliu.

SPAUDA MŪSU GALYBĖ.

Perdaug niekšinga ir skaudi realybė.

Mūsų lakraščio tiesioginė užduotis skleistis emigracijoje šviesos žibulėli, gnosti žmones vatgan patekusius, drausti įsibėgėjusius karštuočius politikavime, saugoti lygiai visų išeičių gerą vardą svetimtaučių akyse. Todėl labai ir labai sopančiai širdimi mes laiks nuo laiko iškeliame lietuvių tokius darbus, del kurių mums visiems rausta veidai iš didelės gėdos prieš kitataučius.

Visokių išsišokimų pasitaikydavo mūsų kolnijoje, pasitaikydavo retkarčiais net kruvinių peštynių ligi žmogūdysegi imtinai. Reikia Dievui dėkoti, kad tokios kruvinos peštynės jau beveik nebesikartoja. Nors vakaruškose dar kairur vieni kitiems neatprato antausius skaldyti, nors permirkusiems prakeltoje pingoje dar tenka „išpagirioti“ policijos kazematuose, bet, sakau visi šitie negražūs darbai vis ročiau tepasitaiko. Mūsų kolonija visiškai būtų laiminga kad minėtų „žygdarbių“ nebūtų, kad policijos protokolose liet. vardas nebemirgėtų. Už girtuokliavimą ir skandalus gatvėse ir vakaruškose ligi šiolai vėik išimtinai tebeduvas suimnėjami lietuviai ir juodžiai, — kitų tautų žmonės tokiais „dorybėmis“ neserka.

Pastaruoju tačiau metu mes patyriame siurpulingų šeiminose dalykų, del kurių jau nebegalima ilgiau tylėti kad tokius išsigimimus nepasmerkt.

Andai būta Penhoje tokio niekšingo atsitikimo. Moteris N. N. (kurios vardas ir pavardė mums žinomi) gyvena su jaunu vaikinu susidėjusi. Kadangi pas N. N. buvo tik 16-17 metų dukte, tai suprantama nei motinai nei jos meilužiui didelio patogumo nebūta. Susitarusi su meilužiu, motina nutarė dukterį iš namų išgyvendinti, pasiulydama merysčiai garsonėte. Kas per nakties pauksčiai garsonėtes, turbūt, visiems gerai žinoma. Pasirodo, kad N. N. dukters boma laikytojas priimti dorą mergaitę atsisakė. Kas gi daryt? Jeigu dorą mergaitę garsonėte netinka būti, tai motina—žvėris nutarė savo tikrą vaiką su savuoju meilužiu išžaginti, pavarto jus prievartą!

Jau išgėdintą mergaitę motina vėl atvedė baran ir „atrankomendavo“ kaip tinka. Nors barų laikytojai dažnai būna žemos dorovės tipai, bet šis iš smalsumo pradėjo įdomautis, kas su ta nelaiminga merysčia nutiko. Mergaitę vėrdama išspaskojo jos išniekinimą prievarta. Įsimaišė policija, kuri motinos meilužį pasodino kalėjiman ir sužvėre-

jusią motiną kartu. Tik po kelių savaičių motinai pavyko merysčią perkalbėti kad jinai duotų policijai naujus parodymus, nes, girdi, vaikynas atėmęs jos garbę, ją tikrai vesiąs. Mergina, natomai, patikėjo ir pati prieš save melavo; pasekoje — abudu niekiu policija išleido. Šitos ilykščios istorijos galas toksai: motina—žvėris tebegyvena su meilužiu, o dukte šiandien esanti jau garsonėte „su praktika“...

Panašus atsitikimas pasikartojo kitame, lietuviams apgyventame rajone, Lapoje. Ir čia sugyvuėjusi motina pradėjo daryti iš savo dukters „biznį“, versdama pastarąją pardsidavinėti vyrams... Suuodė koks tai policinikas, kuris matomai sudarytą padėtį norėtų savivškai išnaudoti: jis veržiasi išniekintą mergaitę pasisamdyti neva tarnaitės pareigas eiti, tik jo grasinimai jį išduoda: „Jeigu, girdi, nenorėsi pas mane tarnauti, gausi geltoną pasą“!... Tai tiesiog nepatikėtinas dalykas, o vienok šiandio žmonės jau skundžiasi net atatinkamiems Toismo autoritetams.

Kas čia kalčiausias: ar tas nelemtas policinikas, kuris jau aiškiai graso mergaitę geltuonoju pasu, ar toji išsigimėlė-motina, kuri sumanė iš savo dukters gėdos verstis? Juk niekas nedvejo, pesmerkdamas tokią motiną. Ak ir mergaitė dabar gresią nomažas pavojus pakliuti policijon ir gauti geltonąjį (prostitutės) pasą. Ir gudi gi toji musikė šlėkta iš Šancų! Ačiū Dievui, kad ne visi tokie.

Iškėlėmė šituos du faktus, kadangi jau jie viešai yra žinomi kairkuriosm įstaigoms, o kiek gi šiandie yra slapty (žinoma, pašalotiems) nors su aiškiu tėvų sutikimu šitos rūšies pardsidavinėjimų? Mums teko girdėti apie vieną tokių šeimų Mokos rajone; tėvai abudu girtuokliai, diena-dienon visai slapty pingos, o jų trys dukros varu-varomos gatvėse „uždarbiauti“ su kiekvienu, kas už tatal gali mokėti...

Suminėtoji šeima taip pat kauniškė, Zielonogurska ar Šancovska, vistiek pat.

Tokius tėvus, mūsų išmanymu, reiktų ne tikslai vyti su pagaliu iš kiekvienos padorios šeimos pastogės, ne, to būtų permažai: reiktų tiesiog gatvėj tokiems nuplėsti kaukes nuo akių, tegu visas svietas žino su kuo turi reikala.

Teisingai priežodis sako: ką Dievas nori pakoroti, tam atima ir protą..

Pranešimai

Labai svarbiais reikalais pasitarti š. m. lapkričio mėn. 5 dien. 4 v. p. p. ro lietuvių name (rua Bandeirantes, 92) įvyksta Lietuvių S'gos Brazilijos valdybos posėdis. Visi valdybos nariai prašomi dalyvauti.

Valdybos pirmininkas.

Ukininkų dėmesiai.

Šiuo pranešama, užinteresuotų lietuvių žemės ūkio kolonijos steigimo reikalu žinia, kad Liet. U. D-jos «Grūdadas» visuotinas narių susirinkimas įvyks š. m. lapkričio m. n. 6 d. sekmdienį I val. p. p. lietuvių salėje (rua Bandeirantes, 92). Visus įstojusius į draugiją norinčius įstoti, bei prijaučiančius, prašome atsilankyti.

Šis susirinkimas yra ypatingai svarbus visiems suinteresuotiems žemės ūkiu tuomi, kad jau numatytas žemės užpirkimo būdas nepaprastai lengvais ir visiems prieinamomis sąlygomis.

Broliai lietuviai! gana mums skursti ir, matuojant žingsniais miesto šalgytavius klausyti neprieinamų mums fabrių kaukimo. Susirinkę skaitlingam būrin pasitarkim kaip surasti būdą savo buvui pagerinti!

D-jos «Grūdadas» Valdyba.

PRANEŠIMAS

Vysk. M. Valančiaus vardo liet. pradž. mokykla Bom Retiro, Rua Bandeirantes 92 rengia 13 d. lapkričio m. šokių vakarėlį ir 27 d. lapkr. vak. su vaidinimais ir dainomis.

Tėvų Komiteto Valdyba.

A. M.

Ekspedicija į Amazonos kraštą.

Nuotykių romanas.

(tąsa XVI.)

Ji buvo puiki. Su vintestrio šautuvu grakšioj rankutėj galėjo tikti melišės sapno iliustracijai.

„Robby, ką tu čia darai?“ šuktelėjo ji negrui. Tas nulenkę galvą atėdamas. Jis nieko įtartino nematė, tik tą triukšmą sunkėle sulig sutartu šauksmu. Jam buvo nesmagu palikti kvailio rolėj. Tačiau tuo momentu Meškutis numetė savo nešulį nuo pečių žemėn.

„Del Dievo!“ sušuko miss Astoraitė, pamąčiusi savo atletą. „Ar jūs visi padūkot?“

Meškutis nuėjo prie jos palapinės ir ištraukė iš žemės tris ilgas strėlas pametė prie jos kojų. „Padikite kartais išmintingiau pasielgia už sveikuosius. Aš tai sakau tik gindamas Robby, nes jis didvyriškai elgėsi. Jei tie žolėiai nebūtų buvę išgandinti, tos strėlės galėjo įsmigti į tamtos kūną. Bet tas dar ne visa — paklausk tamsta“, ir jis pirštu parodė į aukštą.

Aukštai buvo girdėti aiškus užesys.

„Bolsas!“ sušuko miss Astoraitė.

„tai tylėk, nes jeigu ne negras ir aš, tai turėtum.“ D'Andrados akys iš melancholiško pavirto į plėšriojo žvėris. Tačiau jis susivaldė. „Mes turim tuoj iš čia išvykti“, pasakė jis. — „Kitas žodžiais sakant, ką tamsta siūlai?“ paklausė Meškutis. „Mes galim ramiai ir čia pasilikti, nes mūsų feierverkas ir čia burtų paukštis atėmė ilgesniam laikui iš jų norą mus puliti, bet aš bijau, kad sandėlis ir ten likę žmonės gali būti pavojui, nes Bolsas ne veltui skraidė naktį, ir todėl mes iš tikrųjų turim ten vykti.“

Po valandėlės mažytė kolona jau praskintu keliu skubom žygiavo į komposų pusę. Meškucio baimė del sandėlio saugotojų likimo greit pasirodė turėjusi pamato. Kai antros dienos vakarą ekspedicija išėjo į girių griauamųjų pakraštį, Pango lyg žaibas išsoko iš krūmo ir gailiai staugdamas bėgo prie Meškucio. Neįprastas šūnis elgesys padidino visų rūpestį del sandėlio saugotojų likimo. Be priežasties šuo niekados taip nesielgdavo. Be to, šūnis nugaroj buvo dvi žaidzos, kurios Meškuciu pasirodė letim išdurtos. Kolona artėjo prie sandėlio dusyk atsargiau, o atėję visi staiga pamatė prie suardyto sandėlio Kenedy ir vieno medžiotjo lavonus. Juos galima buvo pažinti tik iš rūbų nes galvos buvo nukapotos ir nuneštos; kūnai buvo subadyti mirtinomis žaidzomis. Kame buvo kiti su Balsu ir lėktuvu, tuo tarpu sunku bu-

vo spėti. Tą klausimą išsprendė Pango, kuris garsiai staugdamas spaudė snukį prie žemės. Po pusvalandžio Meškutis pamatė tarp dviejų milžiniškų bomba zenų grakštų Farmano monoplaną. Arčiau atėjo pamatė iš gondolos lipant mažą žmogystę. Tai buvo Bolsas — vienintelis likęs iš visos sandėlio apsaugos.

Jo pranešimas buvo trumpas ir amerikoniškai realus. Tą rytą, kai išvyko kolona, į stovyklą atėjo du indjonai ir kvietė juos į savo kaimą svečiuosna. Cbralas ir gyvulių varytojai nežiūrėdami Kenedy perspėjimo, įsigėdė daržovių ir nuėjo. Su jais nuėjo ir vienas medžiotjas, o Bolsas, Kenedy ir dar likęs vienas medžiotjas rengė montuoti lėktuvą. Sumontavus lėktuvą Bolsas pakilo išmėginti, Kenedy ir medžiotjas nuėjo į stovyklą. Pasisukę jie kiek, Bolsas skrido per stovyklą ir labai nustobė matydamas Kenedy ir medžiotją gulintius prie palapinės. Nupūpęs kamposė atėjo prie stovyklos ir pamatė baisy reginį: Kenedy ir medžiotjo lavonai su nukirstom galvom ir baisiai sužaloti guljo prie palapinės. Bolsas panoro apie tai perspėti kitus ekspedicijos dalyvius, todėl, nežiūrėdamas tamsos, nubėgo prie lėktuvo ir išskrido. Atskridęs prie upės pamatė šviečiant dvi stovyklas. Kai vienoj stovykloj, pagalios, pamatė feierverką, suprato, jog ta stovykla yra savųjų ir ją puola kitoji, todėl į puolikus numetė porą bombų. Tai viskas. (b. d.)

Moteru skyrius.

Ušnė.

Moteris ir organizacija.

Gyvename tokius laikus, kad nėra nei luomų skirtumo, nei lyčių nei vienkio veikimo. Šiandien turi visi lygias teises, tiek vyrai, tiek moterys. Kur kelias atdaras vyraus, ten gali būti atdaras ir moterims, gal tik be vienos kitos srities.

Vyro ir moters vertė bent teorijoj laikoma lygi, nors praktikoje būna ir kitaip. Šis vyro ir moters teisių sulyginimas yra didelis kultūros laimėjimas ir pažangos reiškinys. Juk iš tiesų ar nesistebėtina iš tų laikų, kada moteris valdė vyrą, arba vyras moterį; kada moteris buvo vyrui ne kas kita kaip tik malonus žaislas. Žinoma, tai buvo neteisybės laikas, kuris ir dabar dar žymiai atsiliepia į šių laikų moters bei šeimos gyvenimą.

Moteris dar ir šiandien kai kieno laikoma žemesne būtybe, mažiau vertės negu vyras, turinčia asmenybe, o juoba mažiau pajėgiančia ką nuveikti, kuo nors pasireikšti.

Tiesa, jei mes pasižvalgysime po visuomenės darbo plotus, tai žymiai mažiau rasime jame besidarbuojančių moterų, negu vyrų. Organizaciniame gyvenime irgi tas pats: daugiau veikia ir rodo bent kokios iniciatyvos vyrai, o mažiau - moterys. Kodel taip yra?

Argi moterys mažiau turi energijos, ne tiek sugeba galvoti, ne tiek moka dirbti? Nel! Čia yra kitos priežastys kurios pareina ne nuo moters silpnumo bei nesugebėjimo, bet nuo jos prigimties bei paskyrimo. O juk pati moters prigimtis ir paskyrimas esmėje yra visuomeniškas. Moteris yra paskirta šeimai šeimos laimei, kuri neįmanoma be tinkamos moters pasiruošimo, išsiauklėjimo

Mokėjimą šeimos gyvenimą tvarkyti persunkti jį jaukią dvasios šilimą - moteris iškraipyta ir dar nepribrendusi šeimos gyvenimui. Nepribrendusi ta prasme, kad ji dar neišmoko suprasti savo vietos šeimoje ir tos rolės, kurią ji joje vaidina. Kie vienos mūsų pastebėjimai iškalingai liudija, koks nusivylimas ir koks didelis dvasios neramumas slepia tą šeimą, kurios sudarytojai nemoka suprasti to švento šeimos židinio reikšmės, tiek jiems patiems, tiek valstybei tautai. Išvada aiški: pasirošti jai reikia. Bet kyla klausimas, kokiu būdu, kokiu keliu?

Ar gali mums, mergaitėms, užtekti to išsiauklėjimo, kurį mes gauname iš savo motučių?

(b. d.)

Reikalingi SIUVĖJAI

Lietuvių siuvyklai «KAUNAS» reikalingi vienas prityręs siuvėjas, antras šiek tiek mokąs tos rūšies darbą dirbti. Atlyginimas geras.

Kreiptis: Rua Duque de Caxias Nr. 6-A. São Paulo. (Netoli naujosios Sorocabano stoties.)

AR JAU ATNAUJINAI PRE NUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE-NU IR ĮVAIRENYBIU!

Krizės persilaužimas.

(tąsa)

Pramonės žaliavos gamyboj taip pat matyti gamybos sutraukimas ir gamybos išlaidų sumažinimas, įvedant techniškių patobulinimų ir mažinant darbininkams atlyginimą. Smarkesnė atranka padarė tai, kad išsilaikė tik stipresnės, racionaliau gaminančios įmonės. Įmonės, kurios čia iki šiol išsilaikė parodė, kad jos yra techniškai ir finansiškai sveikiausias ir pajėgios toliau išsilaikyti.

Prie krizės pašalinimo nemaža prisidėjo tai, kad žemės ūkio gaminių ir žaliavos kainos buvo palyginamai daug labiau kritusios negu pramonės gaminių kainos. Tas ypač skaudžiai prispaudė žemės ūkio ir žaliavos kraštus. Dabar ir čia matyti jau tam tikra korektūra. Kai dabar žaliavos kainos jau kuris laikas kyla, gatavų fabrikatų kainos vis dar laikosi pastovios. Tai gi lyg ir prasideda tam tikras išsilyginimo procesas.

Kas liečia valstybių biudžetus tai čia irgi paskutiniu laiku daugiau sutvarkyta. Atrodo bent, kad jau tiek susitvarkyta, jog dėl biudžetinių sunkumų nebegresia valiutos nepastovumo pavojus. Pinigų ir valiutos reikalai atrodo irgi jau stabilizavosi. Anglija po atsakymo nuo aukso standarto vėl atrodo atgav savo monetarinę pusiausvyrą ir atrodo praėjo pavojus bijot, kad vėl čia kas nors atsitiks.

Kredito ir tarptautinių skolų srity taip pat matyti pagerėjimo žymių. Pinigų rinkos prisipildė pinigais ir jie pradeda iš pinigų rinkos pereit į kapitalo rinką. Kitaip sakant atsirado jau tiek turpalaiško kredito, kad jis galima paverst ilgalaičiu. Atsiranda pinigų perteklius, kuris pradeda eit į ilgalaikes investicijas. Tarptautinių skolų surašulavimui tas duoda dabar daugiau vilčių, negu kitados.

Blogiausia yra su laisvos pasaulinės rinkos atstatymu, su "pasilijusiais mokamaisiais balansais", su užsienio prekyba. Muitų sienos, devizų kontrolė ir įvairios kitokios ekonominės politikos ekstravagancijos, kuriomis dabar valstybės viena su kita lenkyniuoja yra tos didžiosios kliūtys, kurios trukdo pasireiškiančias sveikas tendencijas ir kurios lėtina prisitaikinimo procesą. Nors ir čia tam tikrų prosvaidžių pradeda matyti. Prancūzijoje, Italijoje ir kitur pastebimas laisvos prekybos minties sustiprėjimas, nors greit ko nors žymesnio toj srity tikėtis dar sunku.

Be to, krizės nugalėjimas suponuoja tam tikrą psichologiją, tam tikrą nuoseklumą. Lozano konferencija ir kitos aplinkybės sudarė vis dėlto tam tikrą optimizmo nuotaiką, kas irgi labai svarbu. Optimizmas žadina vėl prie veikimo, prie iniciatyvos, sukelia pasitikėjimą. To optimizmo kibirkštis atrodo jau užsižiebė, taigi ir krizės nugalėjimo viltis sustiprėja. Kad ekonomiškas gyvenimas gali vėl susitvarkyti, yra visiškai galima. Tegu tas susitarymas ir pasitaikymo procesas ir nebus greitas, bet ekonomiško veikimo galimūnai vistiek lieka dideli. Daugybė sričių laukia produkcijos išsilyginimo, atsirado ir atsiranda naujų kultūros ir civilizacijos reikalavimų. Ekonomiškas mechanizmas gali dar funkcionuoti, tik reikia, kad jo funkcionavimas nebūtų paraližuojamas įvairiais politiškais nesusipratimais, kurie veda prie valstybių nepasitikėjimo viena kitai ir įvairių ekonomiskai neracionalių, bet politiskai suprantamų žygių.

iš «L. A.» D. C.

MES BE VILNIAUS NENURIMSIM!

Reikalingas

Laikraščio «Lietuvis Brazilijoje» redakcijai raidžių rinkėjo padėjėjas.

Kreiptis į redakciją rua Bandeirantes, 92. Bom Petiro.

PINIGŲ KURSAS

Litas	---	---	---	---	1\$650
Prancūzų frankas	---	---	---	---	\$538
Vok. markė	---	---	---	---	3\$251
Ital. lira	---	---	---	---	\$698
Doleris	---	---	---	---	13\$310
Uragvajaus pezas	---	---	---	---	6\$511
Argentinos pezas	---	---	---	---	3\$525
Anglų svaras	---	---	---	---	47\$485
onių	---	---	---	---	1\$810

VILNIUS==mūsų širdis

(tąsa) II.

A., a br. — Alteza
 A, (a) part. su art. f. a., a dizer a verdate, tiesą sakant; a saber, kad žinotum, žiniai.
 A ba., f. krantas, kraštas (drabužio), skvernas, bryliai, skraitas; mesa de abas, sudedamas stalas.
 A bacaxi (abakasi), m. braziliškas ananasas.
 A bacellar, v. sodinti vynuogyną.
 A bafadiço, adj. troškus, tvankus, kaitrus, karščiująs (žmogus).
 A bafador, m. šiltas apklodas, šuntuvė.
 A bafamento, m. troškumas, kaitrumas.
 A bafar, v. sandariai uždengti, troškinti; — um negocio, slaptą reikalą turėti.
 A bainhar, v. apsiuvinėti, apsiulėti.
 A baixamento, (x - š) m. nurenimas, nužeminimas; pažeminimas.
 A baixar, v. nuleisti, nužeminti, nu lenkti (galva); — a voz, nuieisti balsą.
 A baixo, prep. žemiau, po, apačioj; — o traidor! šalin išdavišk!
 A balada, f. sutrenkimas, sąjudis; vėžės, pėdos.
 A balança do, adj. pasiryžęs, nusprendęs.
 A balança r, v. drįsti, svėrti; — se, ryžtis.
 A balar, v. sujūdi, sutrenkti; — se, susijaudinti.
 Abalavel, adj. opus, įspūdingas, jautrus.

A balienciação, f. atsavinimas, nušavybės atėmimas.
 A balizado, adj. įžymus, žinomas, garsus.
 A balizador, m. matininkas.
 A balizar, v. matuoti, žymėti; — se, pasižymėti.
 A bala, m. sąjudis, sutrenkimas; ligos priepuolis.
 A balofado, adj. pritvinkęs, prisunkęs.
 A balroamento, m. susitrenkimas (laivų).
 A balroar, v. susiartinti, susitrenkti (laivams); fig. — alguem, prisiartinti prie bet ko; — com alg., bartis, rietis.
 A banador, m. vėdyklė, vėduoklas.
 A banar, v. vėtyti, kelti vėją; — o fogo, pūsti ugnį; — o trigo, vėtyti kviečius; — as moscas, vaikyti muses.
 A bancar — se, v. r. sėstis ant suolo.
 A banda lha's - se, v. r. nusizeminti, išsistatyti juokui.
 A bandonamente, adv. nesuvaldomai, nieka nebojant, begėdiškai.
 A bandonar, v. apleisti, pamesti, paliauti; — se, apsieisti.
 A bandono, m. apleidimas.
 A bano, m. — Abanador.
 A barbado, adj. artimas; per daug apsunktintas — com os perigos, išstatytas pavojui.
 A barcador, m. sukčius, lupikas.
 A barcamento, m. lupikavimas,

sukčiavimas, atėmimas.
 A barcar, v. apimti, apglėbti; aplupikauti (prekyboj).
 A barracamento, m. stovykla, gurguolė, karėvėnės.
 A barracar, v. sudaryti stovyklą.
 A barrotado, adj. per daug apsunktintas.
 A borrotar, v. per daug apsunkti, — se prisikimšti, apsilvalgyti.
 A bastadamente, adv. gausiai, pakankamai.
 A bastado, adj. gausus, turtingas, pertekęs.
 A bastamento, m. gausumas, išteklus.
 A bastança, f. gausumas, išteklus, turtas.
 A bastar, v. a. parūpinti, pasotinti; v. n. ištekti; v. r. — se, pasisotinti, apsirūpinti maistu.
 A bastardato, adj. išsigimęs, nedoras, nekūšiskas.
 A bastecedor, s. m. pristatytojas, parūpintojas.
 A bastecer, v. parūpinti, ištekti.
 A bastecimento, m. parūpinimas (maisto).
 A bater, v. paversti, parblokti, nuversti, numušti.
 Abatidamente, adv. kukliai, nuolaidžiai.
 Abatido, adj. parbloktas, nuverstas, numuštas; fig. nusilpęs.
 Abatimento, m. parbloškimas, nuvertimas, numušimas; fig. kainos nuolaida; — d'animo, nusivylimas.

Abba de, s. m. abatas, klebonas preoras.
 Abba d'essa, s. f. preorė, vienuolyno perdetinė.
 Abbadia, f. abatija (kaip ir parapija).
 A bcesso, m. skaudulys, votis, spuo gcs.
 A bdicação, f. išsizadėjimas (sosto) pasitraukimas.
 Abdicar, v. atsisakyti, atsistatydinti
 Abdicavel, adj. atsisakomas, atsistatydintinas.
 A bdomen, m. papilvė, pilvas.
 A bdominal, adj. papilvinis, iš papilvės.
 A beatar — se, v. r. dėtis šventuoliu
 A beberar, v. girdyti (gyvulius).
 A becedario, m. elementorius; adj abėcėliškai, alfabetiškai.
 A belha, f. bitė; — mestra, bitė — motina.
 A belhão, m. vapsva, širšė, tranas.
 A belheira, f. avilys, kelmas, spiečius.
 A belhudo, adj. stropus, rūpestingas; smalsus.
 A bençoado, adj. palaimintas, sėkmingas.
 A bençoador, s. m. laimintojas.
 A bençoar, v. laiminti.
 A berração, s. f. iškrypimas, surutė.
 A bertamente, adv. atvirai, aiškiai, nuoširdžiai.
 A berto, adj. atviras, prasidėjęs; fig. nuoširdus. (b. d.)

Pasto dėžutė

Redakcijoj yra laišakai:

Pranas Daukša, Jonas Daugirds, Kazis Bieris, Juozas Masiūlis, Kazimieras Makaravičius, Juozas Vaikšnoras, J. Chavalier Filho, V. Godlianskas, K. Bacevičius, M. Maturonienė, M. Čylovav, J. Silickas, A. Svetnickas, V. Karvelis, V. Morky.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturintieji išsipirkę pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

Administracija.

Portugalų ir lietuvių kalbos žodyno reikalai.

Pradėdamas šį sunkų ir atsakingą darbą leisti viešumon, laukiu visuomenės susidomėjimo ir kritikos.

Abejones, pastabas ir pataisus prašau man siūsti raštu į São Paulo caixa postal 2885, už ką iš anksto nuoširdžiai dėkuoju.

A. Majus.

GERO BIČIU MEDAUS

Gero bičių medaus iš vila Silvanijos galima gauti lietuvių valgykloje, rua Bandeirantes, 92

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje, pas atskirus

platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoj visomis dienomis.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vakar. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 37-a salas 8-9. T4-0715.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103)

São Paulo

Prancūzu Navigacijos Kompanija

SUD ATLANTIQUE — CHARGEURS REUNIS.

Išėjimas greitųjų laivų.

IŠ SANTOS Į PIETUS

IŠ SANTOS Į EUROPA

Kerguelen — — — — — 13 Lapkr

Massilia — S. A. 28 „ „
Atlantique (do Rio) 8 Lapkričio
Groix — — — — — 14 „ „

Daroma šamados iš Lietuvos 3 kl. paprasta, 3 kl. su kabina ir 3 kl. pagerinta.

AGENTAI:

S. PAULO

SANTOS

Cia Comercial e Maritima
Praça Ramos de Azevedo 9.

Cia Chargeurs Reunis
Rua 15 de Novembro, 186.

SKAITYKITE IR PLATINKITE „LIETUVIS BRAZILIJOJ“

JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS DALYKuose.

RŪKANTIEJI!

Turite suprasti, kaip sveika ir malonu yra rūkyti papirosai su vata pagamintomis gilzėmis. Vata apvalo dūmą nuo nikotino ir kitų kenksmingų žmogaus organizmui priemalų.

Geriausias tos rūšies gilzes galite gauti tik pas mus ir už labai pigią kainą: 100 št. 600 rs. 1000 št. 4\$500. Papirosams kimėti mašinėlės 1\$000; geriausio Paryžiaus rūkomo poperio 100 knygučių pokelis 12\$000. Siunčiame ir į interiorą. Pamėginkite ir isitinksite!

CASA GENI

SÃO PAULO

Rua São Caetano, 208

Už apinokamus skelbimus redakcija ir administracija neatsako.

PIGIAUSIAS IR GREICIAUSIAS susisiekimai tik agencija

„HAMBURGO“

Laiyokortės, vyzos į visas šalis. Parūpinama šamados iš Europos į Braziliją. Parduodama žemė sklypais ir alkeriais mieste ir provincijoje.

Sąžiningas ir greitas pataravimas visomis informacijomis. Interiore atsakinėjame ir raštu.

São Paulo, L-go S-ta Ephigenia 13, Tel. 4—1152. Caixa postal 3272.

Atidaryta kasdien nuo 8 — 6½ v. v. Šventad. uždaryta.

Kalba lietuviškai.

JURIDINĖ ADVOKACIJOS KONTORA.

Advokatas, prisiekusis vertėjas ir teisinis patarėjas visokiais reikalais.

A. V. & ORSINI

Daroma: naturalizacijos ir pilietybės dokumentai, chamados vidaus pasai, kadernetos, vedybės dokumentai, rašoma įvairūs prašymai ir tarpininkaujama visose teismo, bei valdžios įstaigose.

Kainos prieinamos. Priėmimo valandos 8 — 12 ir 13 — 18 vv

RUA LIBERO BADARÓ 8 sobr. 2º andar — sala 12.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laiyų išėjimas į Europą
Jos. Charlotte — 1. 11. 32
Persier — — — 14. 11. 32
Raul Soares — 12. 11. 32.

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

